Jaarverslag 2022
Commissie bezwaarschriften

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Commissie bezwaarschriften	4
2.1	Taken van de commissie	4
2.2	Samenstelling van de commissie	4
3	De procedure	5
3.1	Werkwijze van de commissie	5
3.2	Termijnen	6
4	Bezwaarschriften	7
4.1	Aantal bezwaarschriften	7
4.2	Uitgebrachte adviezen	8
4.2.1	Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel	8
4.2.2	Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek	10
4.2.3	Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten	12
4.3	Beslissingen op bezwaar	13
4.4	Afhandelingstermijn	13
4.5	Aantal hoorzittingen	13
4.6	Tijdstip en locaties hoorzittingen	13
5.	Mediation in de bezwaarfase	14
6.	Conclusies en aandachtspunten	15
6.1	Conclusies	15
6.2	Aandachtspunten	15

1 Inleiding

Dit is het jaarverslag van de intergemeentelijke commissie bezwaarschriften voor de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek (hierna: de commissie). Vanaf 1 maart 2013 adviseert de commissie over bezwaarschriften die zijn ingediend bij beide gemeenten.

Dit jaarverslag gaat over de door de commissie behandelde bezwaarschriften van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Met dit jaarverslag geeft de commissie inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften, het resultaat daarvan en over welke onderwerpen het gaat. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel besluiten van de bestuursorganen (de raad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester) ter discussie zijn gesteld door er bezwaar tegen te maken en hoeveel van die besluiten wel of niet stand hielden in bezwaar.

De bezwaarprocedure biedt niet alleen waarborgen voor een zorgvuldige afhandeling van bezwaren door de bestuursorganen, maar biedt daarnaast ook handreikingen om de dienstverlening, de regelgeving of het beleid van de beide gemeenten te verbeteren.

In dit jaarverslag wordt zoveel mogelijk een vergelijking gemaakt met de vorige jaren.

Hoofdstuk 2 vermeldt hoe de commissie is samengesteld. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de bezwaarschriftenprocedure en de wettelijke afhandelingstermijnen. In hoofdstuk 4 komen de resultaten aan de orde. In hoofdstuk 5 wordt mediation (conflictbemiddeling) besproken. Tenslotte worden er in hoofdstuk 6 een aantal conclusies getrokken en een aantal aandachtspunten weergegeven.

2 Commissie bezwaarschriften

2.1 Taken van de commissie

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan tegen een besluit beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Er kan echter meestal niet rechtstreeks beroep worden ingesteld (onder omstandigheden is dat overigens soms wel mogelijk). Eerst moet bezwaar worden gemaakt bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. Het bestuursorgaan heroverweegt het besluit naar aanleiding van het ingediende bezwaar.

Om de bezwaarschriftenprocedure eenduidiger en meer gestructureerd te maken en kwalitatief te verbeteren, is een commissie bezwaarschriften ingesteld. De taak van de commissie is om het bestuursorgaan te adviseren over het te nemen besluit op het bezwaarschrift.

De commissie adviseert over bezwaarschriften op het gebied van onder meer het omgevingsrecht, de handhaving, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, subsidies en verkeer. De commissie adviseert niet in bezwaarzaken over de Wet waardering onroerende zaken en de Participatiewet.

De commissie is een onafhankelijke externe adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht. De commissie rekent het tot haar taak om:
- een bijdrage te leveren aan een goede verhouding tussen burger en bestuursorgaan;
- een luisterend oor te hebben voor de burger waardoor de burger zich gehoord en begrepen voelt;
- de kwaliteit van het handelen van het bestuursorgaan te verbeteren;
- gebreken aan besluiten te constateren zodat de besluitvorming in bezwaar door het bestuursorgaan kan worden hersteld.

2.2 Samenstelling van de commissie

De samenstelling van de commissie bezwaarschriften is in 2022 als volgt:

de heer mr. C.H. van der Meij MPA	voorzitter
de heer mr. A.A.M. Kuijken	plaatsvervangend voorzitter, lid
de heer mr. A.P.G. Philipse	lid
mevrouw mr. M.C.H. van de Sande-Van de Ven	lid
mevrouw mr. J. de Wit	lid
de heer mr. I. Batmaz	lid
de heer mr. J. Hasper	lid
de heer mr. A. van den Biggelaar	lid
de heer mr. W.A.E. Braam	secretaris
mevrouw mr. J. van Driel	secretaris
de heer mr. S. Gashi	plv. secretaris
de heer H. van Doorn	plv. secretaris
mevrouw E. Hendriks	secretariaat

3 De procedure

3.1 Werkwijze van de commissie

De taak van de commissie is om de verschillende bestuursorganen van de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek onafhankelijk te adviseren over de beslissing op bezwaarschriften. Om dit te kunnen doen heeft de commissie de beschikking over de stukken die over de zaak gaan.

De commissie houdt een hoorzitting om de procespartijen te horen. De commissie bestaat tijdens een hoorzitting uit: een voorzitter, twee leden en een secretaris. Tijdens de hoorzitting krijgen de bezwaarmaker, een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan en eventuele andere belanghebbenden de mogelijkheid hun standpunten verder toe te lichten. Aan de hand van de stukken en wat er tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, geeft de commissie een advies aan het bestuursorgaan.
Overigens kan soms van het horen worden afgezien, bijvoorbeeld als een zaak niet inhoudelijk door de commissie hoeft te worden behandeld. Dit is bijvoorbeeld aan de orde als een bezwaarschrift buiten de wettelijke termijn van 6 weken is ingediend of de indiener van een bezwaarschrift geen belanghebbende is. Er is in dat geval sprake van een kennelijk niet-ontvankelijk bezwaarschrift, zodat behandeling door de commissie niet nodig is.

Er worden maximaal 4 zaken tijdens een hoorzitting door de commissie behandeld. Het kan echter voorkomen dat er meer zaken (gevoegd) worden behandeld, zoals bij verwachte termijnoverschrijdingen of uit efficiency overwegingen bij samenhangende zaken.

Tijdens de hoorzittingen worden aantekeningen of geluidsopnamen gemaakt. Wanneer nodig werkt de secretaris van de commissie een verslag uit. Dit kan het geval zijn als er beroep wordt ingesteld, als het verslag van de hoorzitting een toegevoegde waarde heeft voor de zaak of op verzoek. Na de hoorzitting stelt de secretaris het advies van de commissie in concept op. Dit conceptadvies wordt aan de commissie voorgelegd. Na de vaststelling van het definitieve advies door de commissie en de ondertekening daarvan door de voorzitter en secretaris, wordt het advies aan de procespartijen toegestuurd. Het bestuursorgaan neemt daarna een beslissing op bezwaar. Deze beslissing krijgt bezwaarmaker toegestuurd. Het advies van de commissie wordt daarbij gevoegd en maakt daarvan onderdeel uit.

Het bestuursorgaan is niet verplicht om het advies van de commissie te volgen. Wenst het bestuursorgaan af te wijken van het advies van de commissie, dan geldt een verzwaarde motiveringsplicht.

De commissie werkt sinds medio 2020 met digitale dossiers. Dossiers worden vanaf die tijd digitaal door het bestuursorgaan bij de commissie aangeleverd.

3.2 Termijnen

De totale termijn voor de afhandeling van bezwaarschriften bedraagt 18 weken. De afhandelingstermijn gaat pas lopen na afloop van de bezwaartermijn. De bezwaartermijn bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit is bekend gemaakt. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt voor de afhandeling van bezwaarschriften een termijn van 6 weken. Als er echter een adviescommissie is ingesteld, zoals bij beide gemeenten het geval is, dan geldt een termijn van 12 weken. Een verlenging van 6 weken is mogelijk door middel van een verdagingsbesluit van het bestuursorgaan. In beide gemeenten wordt standaard in de ontvangstbevestiging een verlenging van 6 weken voor de afhandeling van het bezwaarschrift opgenomen. Hiermee komt de termijn op 18 weken. Verder uitstel is mogelijk als de bezwaarmaker daarmee instemt en de belangen van andere belanghebbenden niet worden geschaad.

De totale afhandelingstermijn van 18 weken is voor beide gemeenten verdeeld in twee gelijke termijnen van 9 weken. Een termijn van 9 weken voor de behandelend ambtenaar van het bestuursorgaan en een termijn van 9 weken voor de commissie. Voor de behandelend ambtenaar betekent dit dat hij 9 weken de tijd heeft om de relevante stukken te verzamelen, het verweerschrift op te stellen, het advies van de commissie voor te leggen aan het bestuursorgaan en een beslissing op bezwaar op te stellen. De commissie heeft 9 weken de tijd voor het inplannen en houden van een hoorzitting, het versturen van de uitnodigingen en het procesdossier, om een advies op te stellen en dit advies te versturen aan het bestuursorgaan, bezwaarmaker(s) en eventueel andere belanghebbenden.

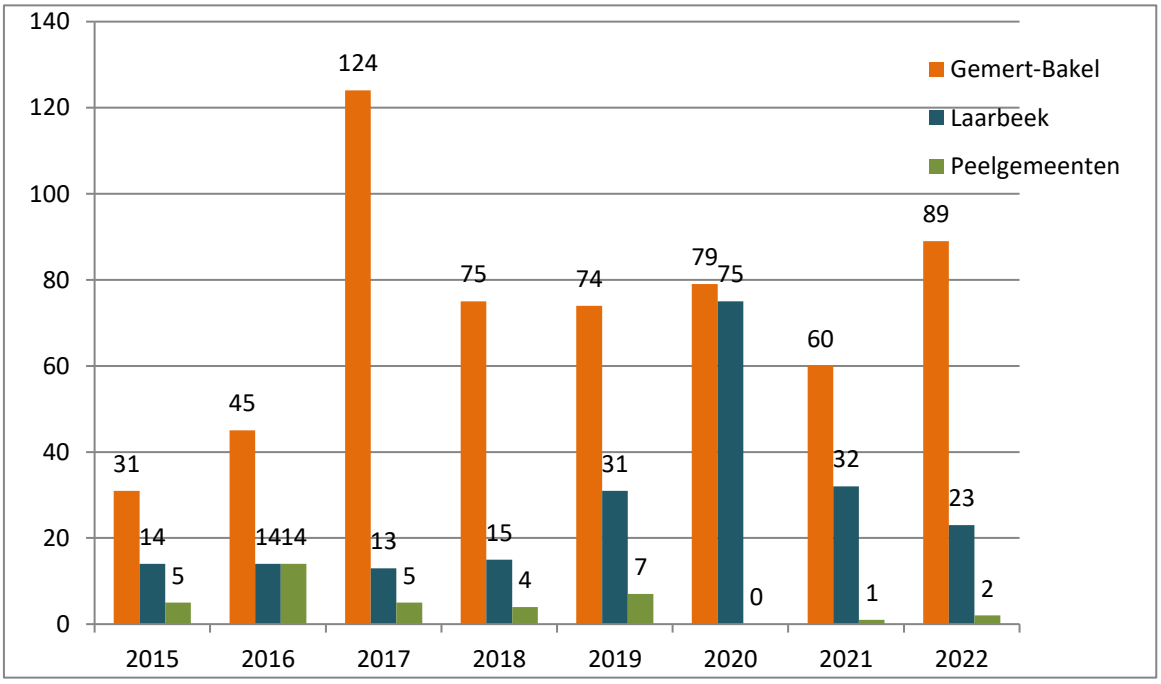
4 Bezwaarschriften

4.1 Aantal bezwaarschriften

In de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek zijn in 2022 in totaal 118 bezwaarschriften ingediend. Er zijn daarvan in totaal 4 bezwaarschriften ingetrokken (2 voor Gemert-Bakel en 2 voor Laarbeek) in de periode na ontvangst van het bezwaarschrift bij de commissie tot aan de hoorzitting. Dit betekent dat de commissie 114 bezwaarschriften tijdens een (schriftelijke) hoorzitting heeft behandeld.

Gemert-Bakel
In de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 zijn voor de gemeente Gemert-Bakel 89 bezwaarschriften door de commissie behandeld.
Laarbeek
In dezelfde periode zijn voor de gemeente Laarbeek 23 bezwaarschriften door de commissie behandeld.
Peelgemeenten
In dezelfde periode zijn voor Peelgemeenten 2 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

Over de jaren 2015 tot en met 2022 levert het aantal bezwaarschriften het volgende beeld op:

4.2 Uitgebrachte adviezen

De inhoudelijk uitgebrachte adviezen door de commissie in de 114 bezwaarschriften luiden als volgt:

- 25 x het bestreden besluit in stand laten;
- 6 x het bestreden besluit herroepen;
- 3 x het bezwaar niet-ontvankelijk verklaren;
- 80 x een motiveringsgebrek in het bestreden besluit met de mogelijkheid tot herstel.

Hieronder volgt het aantal uitgebrachte adviezen per gemeente per onderwerp.

4.2.1 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel

Vakgebied	**In stand**
Omgevingsvergunning	4
Handhaving	6
APV	3
Subtotaal	**13**

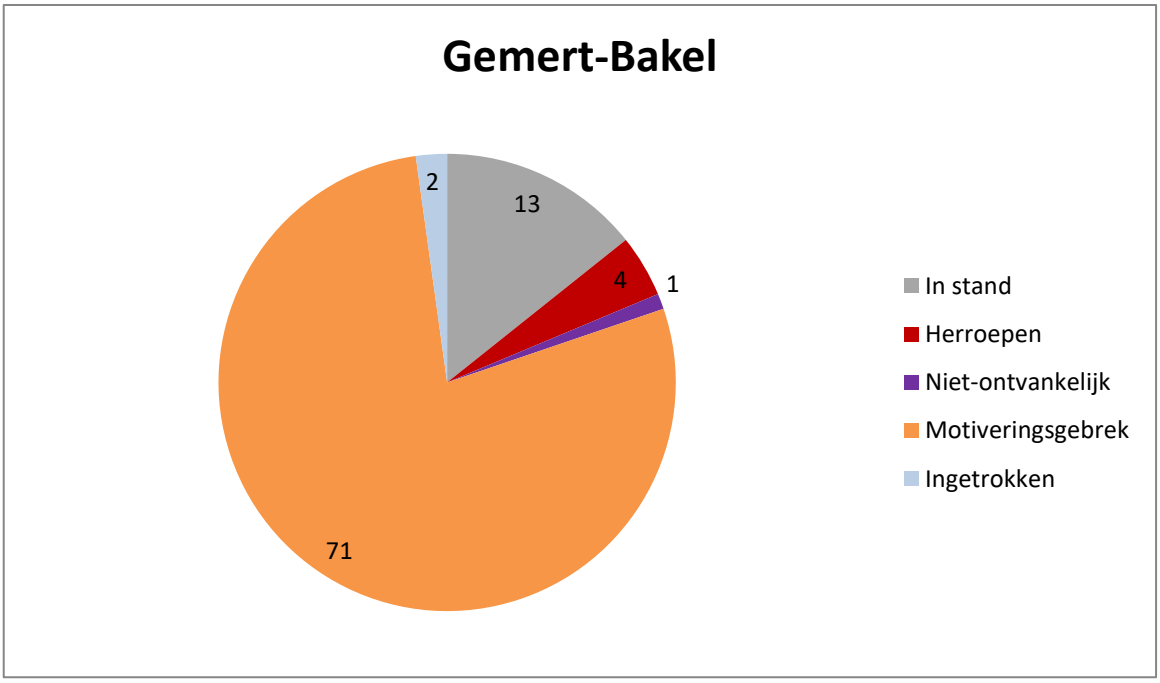
Vakgebied	**Herroepen**
Omgevingsvergunning	1
Diversen	3
Subtotaal	**4**

Vakgebied	**Niet-ontvankelijk**
Handhaving	1
Subtotaal	**1**

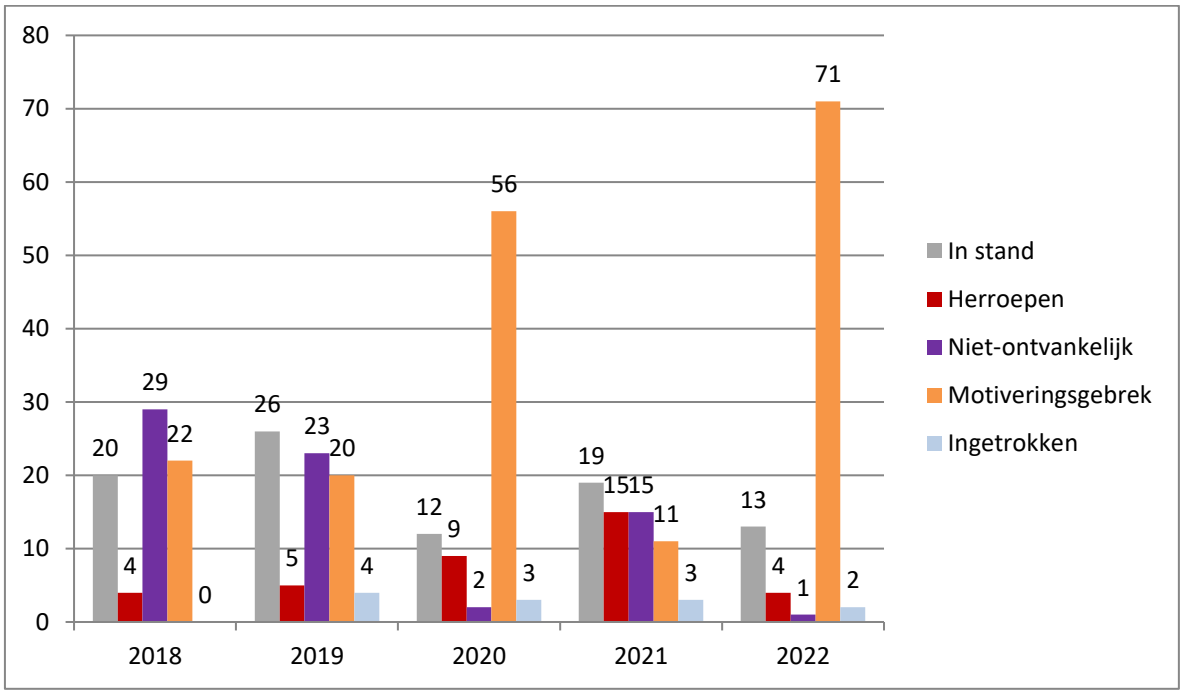
Vakgebied	**Motiveringsgebrek**
Omgevingsvergunning	7
Handhaving	3
Verkeer	60
Diversen	1
Subtotaal	**71**

Totaal	**89**

Voor 2022 levert dat het volgende beeld op:

Over de jaren 2018 tot en met 2022 levert dat het volgende beeld op:

4.2.2 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek

Vakgebied	In stand
Omgevingsvergunning	3
Handhaving	5
APV	1
Diversen	2
Subtotaal	**11**

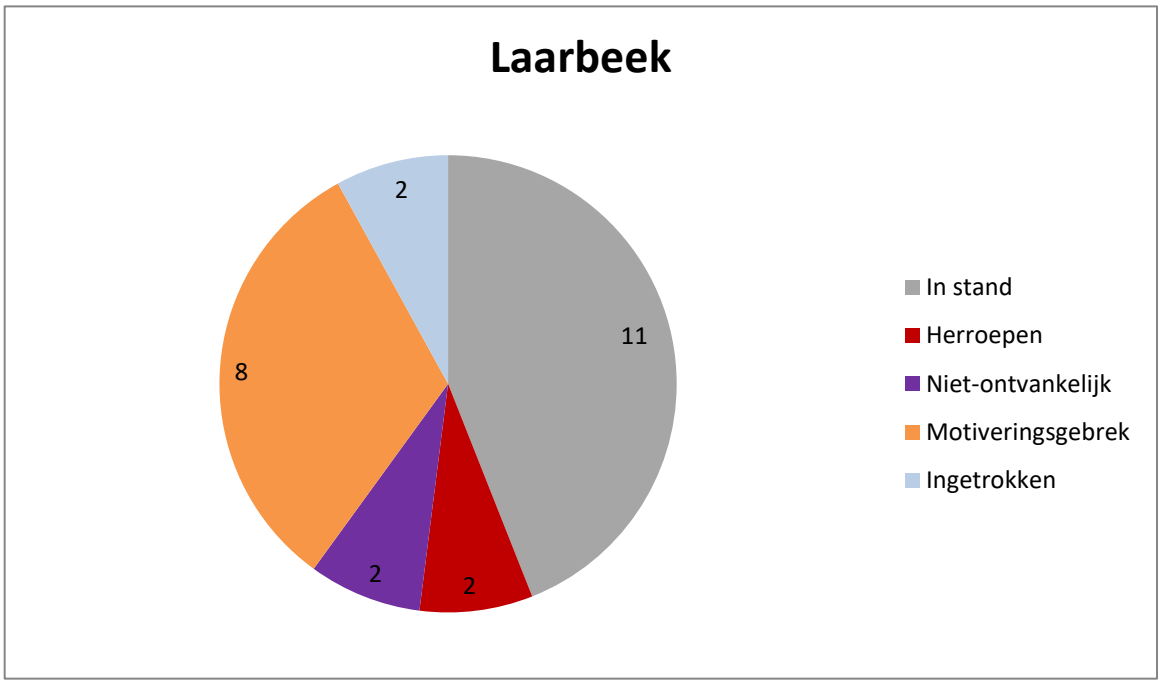
Vakgebied	Herroepen
Omgevingsvergunning	2
Subtotaal	**2**

Vakgebied	Niet-ontvankelijk
Handhaving	1
APV	1
Subtotaal	**2**

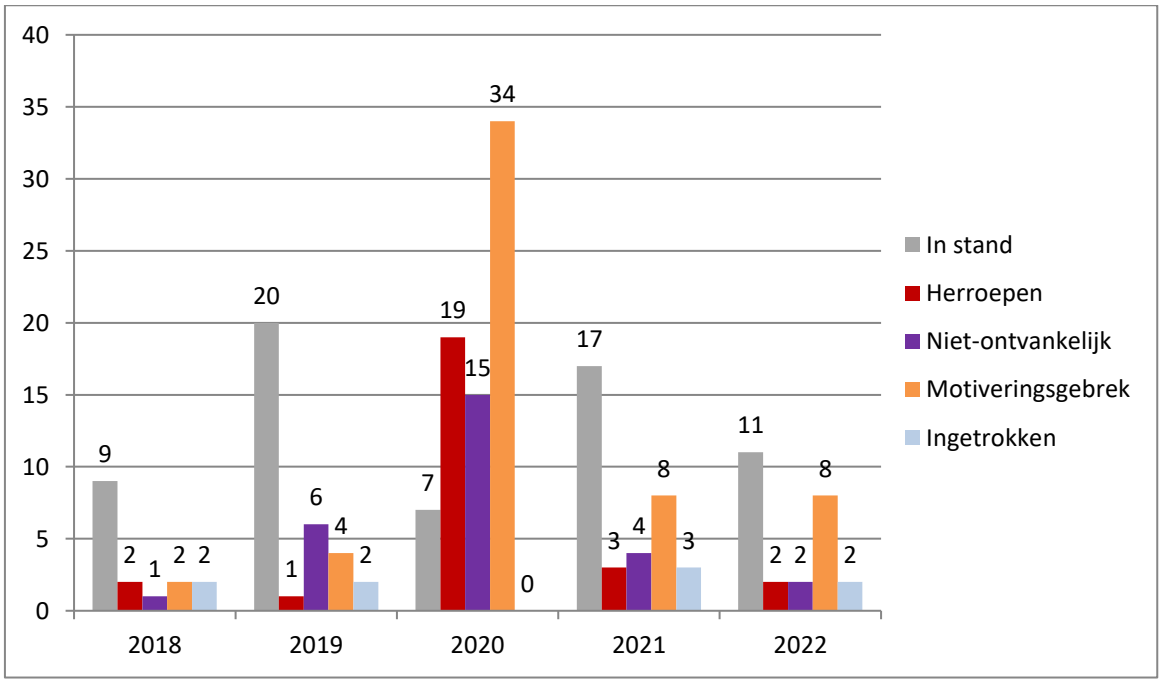
Vakgebied	Motiveringsgebrek
Omgevingsvergunning	4
Handhaving	2
APV	1
Diversen	1
Subtotaal	**8**

Totaal	23

Voor 2022 levert dat het volgende beeld op:

Over de jaren 2018 tot en met 2022 levert dat het volgende beeld op:

4.2.3 Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten

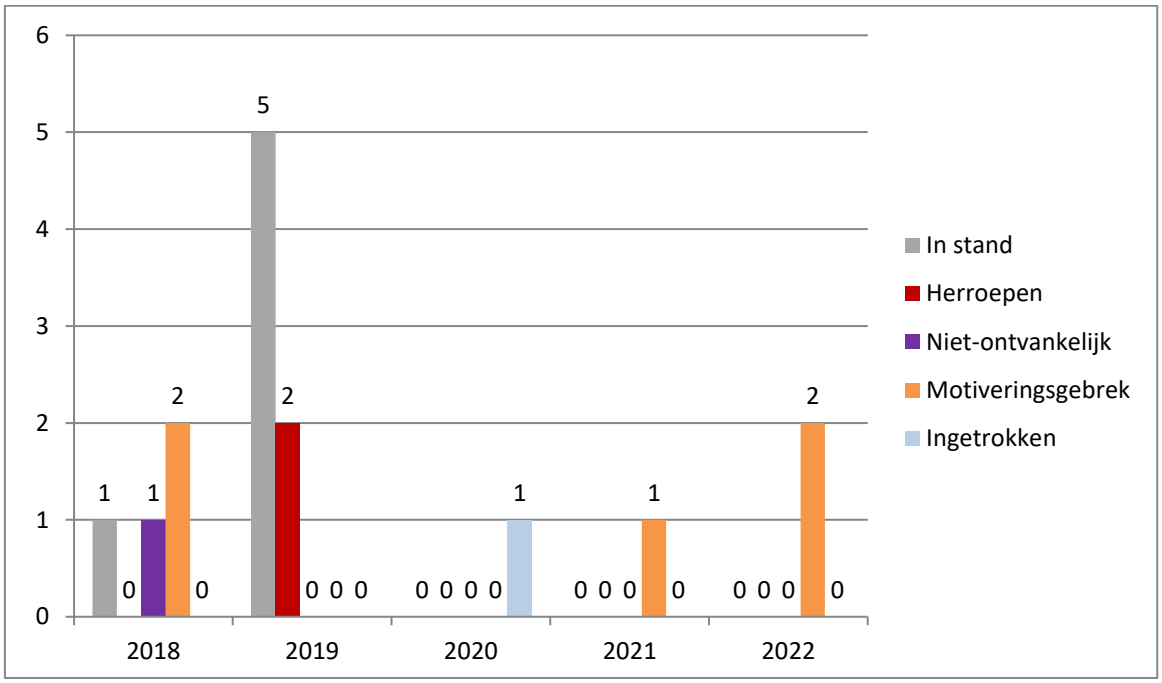
In 2022 heeft de commissie 2 adviezen uitgebracht voor de Peelgemeenten.

Vakgebied	In stand
Energietoeslag	1
Subtotaal	**1**

Vakgebied	Motiveringsgebrek
Wmo	1
Subtotaal	**1**

Totaal	**2**

Over de jaren 2018 tot en met 2022 levert dat het volgende beeld op:

4.3 Beslissingen op bezwaar

De verschillende bestuursorganen (de raad, het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester) van beide gemeenten zijn bevoegd tot het nemen van de beslissingen op bezwaar. Peelgemeenten is niet bevoegd voor het nemen van beslissingen op bezwaar.

Van de uitgebrachte adviezen door de commissie zijn, voor zover bij de commissie bekend, alle adviezen door het bestuursorgaan bij het nemen van de beslissing op het bezwaar overgenomen.

4.4 Afhandelingstermijn

Een bezwaarschrift moet uiterlijk binnen 18 weken worden afgehandeld na het einde van de bezwaartermijn. In het kader van het proces van afhandeling van bezwaarschriften is intern afgesproken dat zowel het bestuursorgaan als de commissie ieder maximaal 9 weken behandeltijd heeft. In een aantal bezwaarzaken is de termijn van 18 weken niet gehaald. Bij een aantal daarvan komt dat doordat de stukken te laat bij de commissie zijn aangeleverd en dat de advisering van de commissie wat langer heeft geduurd gelet op de complexiteit van de casus.

4.5 Aantal hoorzittingen

De commissie bezwaarschriften heeft in 2022 in totaal 23 hoorzittingen gehouden. Tijdens deze hoorzittingen zijn 114 bezwaarschriften behandeld. Dit betekent een gemiddelde van 4,9 bezwaarschriften per hoorzitting. Diverse bezwaarschriften over hetzelfde onderwerp zijn gevoegd behandeld, waardoor het gemiddelde dit jaar hoger ligt.

4.6 Tijdstip en locaties hoorzittingen

De hoorzittingen van de commissie worden in beginsel om en om gepland in de gemeentehuizen van Gemert-Bakel en Laarbeek en vinden op woensdagochtend plaats. Wanneer het grootste deel van de te behandelen zaken uit dezelfde gemeente komt, wordt de hoorzitting in die gemeente gehouden.

In 2022 zijn bij de gemeente Gemert-Bakel 15 hoorzittingen gehouden en bij de gemeente Laarbeek 8 hoorzittingen.

5. Mediation in de bezwaarfase

Mediation is een vorm van conflictbemiddeling. Het doel is om een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te vinden om daarmee een juridische procedure te voorkomen, zoals een bezwaarprocedure. Mediation is vaak voor een procespartij minder ingrijpend dan een procedure. Conflictbemiddeling kan worden toegepast door het bestuursorgaan zelf, maar ook door een externe onafhankelijke mediator. Tevens kan de commissie tijdens de hoorzitting de mogelijkheden van een oplossing in onderling overleg tussen partijen aftasten.

Bij de commissie is niet bekend of in 2022 bij beide gemeenten in een bezwaarzaak conflictbemiddeling door het bestuursorgaan is toegepast.

De commissie is tijdens de hoorzittingen niet gebleken dat bezwaarzaken zich leenden voor een oplossing in onderling overleg tussen procespartijen of dat partijen daarvoor open stonden.

6. Conclusies en aandachtspunten

6.1 Conclusies

In 2022 heeft de commissie meer bezwaarschriften behandeld dan in 2021. Het aantal behandelde bezwaarschriften ligt ongeveer gelijk aan het gemiddelde van de afgelopen jaren.

Het merendeel van de uitgebrachte adviezen hebben ook dit jaar weer betrekking op het omgevingsrecht. Drie verkeersbesluiten in Gemert-Bakel hebben 46, 7 respectievelijk 5 bezwaarschriften (totaal 58 stuks) opgeleverd, wat met name het grote verschil in aantallen verklaart met Laarbeek.

De commissie heeft in 2022 veel adviezen uitgebracht waarin het bestuursorgaan wordt geadviseerd de motivering van het bestreden besluit te verbeteren. Oorzaak daarvan is met name gelegen in het feit dat enkele verkeerbesluiten in Gemert-Bakel veel bezwaarschriften opleverden, waarbij de commissie van oordeel was dat de bestreden besluiten onvoldoende gemotiveerd waren. Ook bij diverse besluiten in het omgevingsrecht in beide gemeenten was de commissie van oordeel dat de bestreden besluiten onvoldoende gemotiveerd waren.

6.2 Aandachtspunten

De commissie complimenteert beide gemeenten met de inspanning om bezwaarzaken in goed overleg samen met bezwaarmakers naar tevredenheid af te handelen en waar mogelijk op te lossen. De commissie signaleert daarbij de navolgende aandachtspunten.

Blijvende aandacht vraagt de commissie voor een deugdelijke motivering van besluiten. Dit heeft zowel betrekking op een zorgvuldige voorbereiding van besluiten waarbij tot een vaststelling van alle relevante feiten moet worden gekomen en ook op een voor belanghebbenden kenbare motivering die het besluit kan dragen. In het besluit dient duidelijk te worden uitgelegd waarom een besluit wordt genomen, welke belangen zijn afgewogen, op basis van welke regelgeving het besluit is genomen en welke rechtsbeschermingsmogelijkheden er zijn.

Naast het bewaken van termijnen en een goede inhoudelijke en juridische inhoud van besluiten, is het soms ook van belang om maatwerkoplossingen te overwegen om bezwaarschriften te voorkomen. Zeker in situaties waarbij geen belangen van derden in het geding zijn kan dit mogelijk worden toegepast als aandacht uitgaat naar de feiten en belangen die in die specifieke situatie spelen.

De commissie vraagt verder aandacht voor conflictbemiddeling vooraf aan de behandeling van een bezwaarschrift bij de commissie. Het is en blijft een goede manier om bezwaren tegen een besluit in onderling overleg met de procespartijen proberen op te lossen. Het kan positief werken om contact op te nemen met een procespartij om de pijnpunten te achterhalen en een beslissing te verhelderen. Op deze manier kan misschien in onderling overleg een oplossing worden gevon-

den of meer begrip voor elkaar ontstaan wat tot een intrekking van een bezwaarschrift kan leiden. De commissie wordt in elk geval graag op de hoogte gebracht, bijvoorbeeld in het verweerschrift, als het bestuursorgaan conflictbemiddeling in een bezwaarzaak heeft toegepast.

De commissie blijft tenslotte ook aandacht vragen voor het sturen van de beslissingen op bezwaar aan de commissie. Datzelfde geldt voor eventuele uitspraken van rechters over bezwaarzaken waarin de commissie heeft geadviseerd. De commissie wil niet alleen graag op de hoogte zijn van het eindresultaat, maar de commissie kan daarvan mogelijk ook leren.